

MENTS MEG!

Mindannyiunk életében előfordulhat, hogy mentőellátást kell igénybe vennünk. Különösen ijesztő lehet ez akkor, amikor gyermekünk betegsége miatt vagyunk kénytelenek segítséget hívni. Ezzel az írással abban szeretnénk segíteni, hogy a szakszerű ellátók megérkezéséig az idő lehetőleg pánik nélkül, hasznosan teljen.

◆ MIKOR KELL MENTŐT HÍVNI?

Keringés- és/vagy légzésleállás, görcsállapot, eszméletlenség fennállásakor; hozzátartozó által nem uralható nehézlégzés, súlyos allergiás reakció, súlyos baleset, csillapíthatatlan vérzés, mérgezés esetén, vagy egyéb olyan akután létrejött egészségügyi vészhelyzetben, amelyet ellátni nem tudunk, és a háziorvosi vagy kórházi ellátásig a gyermekünk (vagy más hozzátartozónk) súlyos egészségkárosodást szenvedne – hívjunk mentőt!

HOGYAN?

Először mérjük fel a helyzet súlyosságát, mérlegeljük: valóban indokolt-e a mentő hívása. Amennyiben igen, próbáljunk meg pár egyszerű kérdést átgondolni. Hány beteg van, vannak-e életjelenségek (pl. vesz-e levegőt, mozog-e), kontaktusba lehet-e vonni (ránk néz-e a beteg, ha beszélünk hozzá; megérti-e, amit mondunk neki, tud-e válaszolni)? Gondoljuk végig vagy próbáljuk meg kideríteni: mi vezetett a páciens rosszullétéhez, van-e ismert betegsége, állandó gyógyszere, sor került-e nála az elmúlt időszakban valamilyen orvosi beavatkozásra? A rendőrséget vagy a tűzoltóságot is kell-e értesíteni? (Például közúti balesetben az út lezárására, műszaki mentésre is szükség lehet).

Amikor ezen kérdésekre legalább részben választ kaptunk, hívjuk a 104-et vagy a 112-t, mutatkozzunk be, és a lehető legpontosabban mondjuk el, hová kérjük a segítséget. A diszpécser ekkor kérdéseket fog feltenni, igyekezzünk ezekre válaszolni. Laikusként segélyhíváskor tanácsot kérhetünk, vagy a probléma azonosítása után a mentésirányítástól akár kérés

nélkül is javaslatot kapunk a beteg további ellátásával kapcsolatban, amíg a segítség úton van.

HOGYAN KÉSZÜLJÜNK A MENTŐ FOGADÁSÁRA?

A hívás fogadásakor a mentésirányító a legközelebbi szabad (tehát épp nem beteget ellátó) mentőegységet fogja a helyszínre küldeni. A mentősök mindent meg fognak tenni, hogy a lehető leghamarabb a bajba jutott emberhez érjenek. Nagy forgalomban, rossz látási és útviszonyok között ez alkalmanként hosszabb időt is igénybe vehet.

A beteg testi épségére a mentő kiérkezéséig folyamatosan ügyeljünk, lehetőleg ne hagyjuk magára. A mentőegység megérkezéséig érdemes rajtunk kívül egy másik segítségnyújtónak egy, a mentő által jól látható helyre állnia, hogy ne kelljen a páciens keresésével időt vesztegetni (pl. emeletes vagy családi házak kapujában várjon valaki). Amennyiben a beteg nem szenvedett el traumás sérülést és eszméletlen van, igyekezzünk a lakásban (vagy közterületen) egy könnyen megközelíthető helyre vinni. Ha traumás sérülés feltételezhető, vagy a beteg eszméletlen, ne mozgassuk, hanem a hozzá vezető utat – amennyire lehetséges – akadálymentesítsük (például a lépcsőkről, lépcsőfordulókból tegyük el a virágokat).

Fontos a kutyák és más háziállatok elzárása, hiszen a legjámborabb eb is megzavarodik, ha a rosszul lévő gazdájához idegen emberek „tolakodnak be”. Készítsük elő a beteg taj- és lacímkárttyáját, az állandó betegségekről és a legutolsó orvosi kezelésről szóló ambuláns lapot vagy zárójelentést! Gyermekeknél az egészségügyi kiskönyv is fontos lehet.

LAIKUS ELSŐSEGÉLY

Jól megkezdett laikus elsősegélynyújtással a beteg gyógyulási esélyeit megsokszorozhatjuk, a gyógyulási időt lerövidíthetjük.

Segítségnyújtóként az egyik legfontosabb feladatunk a saját hidegvérünk megőrzése, a betegnek támogató és megnyugtató környezet, lehetőség szerinti kényelem biztosítása. Ha a szülő nyugodt, a gyermek általában könnyebben és gyorsabban vizsgálható, mint ha érzi a pánikot maga körül. Gyermekellátásánál a kis beteg szorongását a szülő jelenléte mellett oldhatja, ha a kabala állatka/takaró/cumi stb. is kéznél van.

HA MEGÉRKEZIK A MENTŐ

Amikor a mentő megérkezik, az elsődleges betegvizsgálat után megkezdődik az ellátás, amelynek célja a probléma azonosítása, a beteg állapotának stabilizálása a szállításhoz. Jó általános állapotú, cselekvőképes beteg, akinek a problémája napvilágra

kerül, és biztosan meg is oldódik, a helyszínen maradhat. Sokszor azonban végleges ellátásra csak a kórházban kerülhet sor. A kórházi ellátást igénylő betegeket a mentő (ritka kivétellektől eltekintve) a hatályos törvény alapján, a lakcímkártyán szereplő cím vagy a feltalálási hely szerint a területileg illetékes sürgősségi (bizonyos kórképek esetén más) osztályra szállítja.

A gyermekeket egy hozzátartozó a mentőben elkísérheti. Praktikus lehet, ha a nagyobb „kórházi csomagot” (pelenka, tisztálkodóeszközök, ruhák stb.) egy másik családtag, barát vagy rokon saját autójával hozza a mentő után.

A kórházba érkezéskor a mentőegység vezetője beszámol az illetékes orvosnak vagy nővérnek a beteg kórtörténetéről, az aktuális panaszokról, elvégzett vizsgálatokról és beavatkozásokról, és ettől kezdve az egészségügyi intézményben folytatódik tovább a páciens ellátása. ♦